

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobců: **a) doc. RNDr. I. O., CSc.**, bytem Kubelíkova 733/60, Praha 4, zastoupen Mgr. Martinem Bělinou, advokátem se sídlem Pobřežní 370/4, Praha 8, **b) doc. Pd. Dr. Ing. J. F., Ph.D.**, bytem Cihelná 2/102, Praha 1, **c) Univerzita Karlova**, se sídlem Ovocný trh 560/5, Praha 1, oba zastoupeni prof. JUDr. Miroslavem Bělinou, advokátem se sídlem Pobřežní 370/4, Praha 8, proti žalovanému: **prezident republiky**, se sídlem Hrad 1, Praha 1, zastoupen JUDr. Markem Nespalou, advokátem se sídlem Vyšehradská 21, Praha 2, o žalobě žalobců a) a c) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 1. 2016 v části, jíž rozhodl nejmenovat žalobce a) profesorem, a žalobě žalobců b) a c) proti témuž rozhodnutí žalovaného v části, jíž rozhodl nejmenovat žalobce b) profesorem, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2018, č. j. 10 A 174/2016 – 143,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Žalobci se žalobami podanými k Městskému soudu v Praze domáhali zrušení rozhodnutí ze dne 19. 1. 2016, kterým žalovaný rozhodl o nejmenování žalobců a) a b) a doc. PhDr. J. E., CSc., profesory. Usnesením ze dne 12. 4. 2018, č. j. 10 A 174/2016 – 125, městský soud řízení o obou žalobách spojil ke společnému projednání.

[2] Městský soud následně rozhodnutí žalovaného v části, jíž rozhodl o nejmenování žalobců a) a b) profesory, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[3] Žalovaný brojí proti rozsudku městského soudu kasační stížností a navrhuje, aby jí soud přiznal odkladný účinek. Výkon či účinky napadeného rozsudku by pro žalovaného znamenaly závažnou újmu. Důsledkem by byla mimo jiné i nevratnost takového jednání. Jde o bezprecedentní zásah do prerogativy žalovaného jakožto ústavního orgánu, který

vznáší závažné námitky porušení závěrů vyplývajících z judikatury Ústavního soudu. Žalovanému současně není známo, že by přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti vznikla žalobcům jakákoli újma.

[4] Dle žalobců žalovaný v návrhu netvrdí žádnou újmu ve své sféře. Návrh zakládá na stejných tvrzeních jako samotnou kasační stížnost. Nekonkretizuje, jaký nevratný či závažný dopad má zrušení rozhodnutí o nejmenování žalobců a) a b) profesory do jeho fungování nebo činnosti. Jelikož žalovaný netvrdí, že mu měla napadeným rozhodnutím vzniknout újma, není splněna tzv. vstupní podmínka pro přiznání odkladného účinku, a není tedy důvod zabývat se tím, v jakém poměru je neexistující újma na straně žalovaného vůči eventuální újmě žalobců.

II. Posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku

[5] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.) kasační stížnost nemá odkladný účinek. Soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s., který se přiměřeně užije i v řízení o kasační stížnosti (§ 120 s. ř. s.), soud usnesením přizná kasační stížnosti odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Odkladný účinek představuje institut mimořádné povahy. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něhož by bylo možno bez dalšího očekávat přiznání odkladného účinku. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno.

[7] Soud dále připomíná, že řízení o návrhu na přiznání odkladného účinku je stejně jako řízení o kasační stížnosti charakterizováno *přísnou dispoziční zásadou*. To znamená, že soud je při posuzování důvodnosti návrhu oprávněn vycházet pouze z důvodů, které účastník uvede ve svém návrhu. Není úkolem ani oprávněním soudu za účastníka dohledávat či domýšlet konkrétní okolnosti a důvody, které by měly svědčit jeho požadavku vznesenému v návrhu na přiznání odkladného účinku. Naopak, takový postup je správním soudům zapovězen.

[8] První formální podmínkou pro možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je samotná existence návrhu (ta je v souzené věci splněna). Tento návrh však musí mít takové obsahové náležitosti, aby soud mohl uvážít, zda jsou naplněny též materiální předpoklady pro přiznání odkladného účinku vyplývající z § 73 s. ř. s.; tedy i) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, ii) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, iii) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s veřejným zájmem.

[9] Návrh na přiznání odkladného účinku tedy musí být *dostatečně individualizován a doložen konkrétními důkazy*, protože navrhovatel nese jak *břemeno tvrzení*, tak *břemeno důkazní*. Navrhovatel musí dostatečně podrobně a určitě tvrdit, že mu hrozí nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, v čem konkrétně tato újma spočívá a jaký je její rozsah (srov. usnesení ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32). Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní (srov. usnesení ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Afs 73/2014 - 56). Povinnost uvést v návrhu zcela konkrétní tvrzení, ze kterých by bylo možno usuzovat na vznik újmy na straně žalovaného, zdůrazněná judikaturou Nejvyššího správního soudu, vyplývá přímo z citovaných zákonných ustanovení a žalovaný (v řízení o kasační stížnosti zastoupený právním profesionálem – advokátem) si tohoto požadavku na náležitosti návrhu na přiznání odkladného účinku musel být vědom.

[10] Ve vztahu k návrhům na přiznání odkladného účinku podaným žalovaným (jak je tomu v nyní souzené věci) judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. zejména usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 – 49, č. 1255/2007 Sb. NSS, a usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, č. 3720/2015 Sb. NSS) dále vychází z toho, že zatímco žalobce bude zpravidla spojovat újmu se svými subjektivními právy, která může okamžitý výkon rozhodnutí krajského soudu skutečně závažně ohrozit, žalovaný žádá subjektivní práva nemá. Tím spíše nemůže mít práva, jež by mohla být výkonem napadeného rozsudku či jeho jinými následky ohrožena. Jeho úkolem je v soudním řízení hájit zákonnost jím vydaného rozhodnutí. Otázka zákonnosti rozhodnutí není důvodem pro přiznání odkladného účinku.

[11] Výše uvedené neznamená, že odkladný účinek kasační stížnosti nemůže být k návrhu žalovaného přiznán za žádných okolností. Půjde však o případy výjimečné, kdy odložení účinků rozhodnutí krajského soudu *bude podmíněno ochranou důležitého veřejného zájmu*, jehož ohrožení bude v konkrétním případě představovat právě onu nepoměrně větší újmu, než která přiznáním odkladného účinků vznikne jiným osobám a jež nebude v rozporu s jiným veřejným zájmem. Žalovaný musí stejně jako žalobce újmu tvrdit a osvědčit, tj. vysvětlit, v čem tato újma a její intenzita spočívá. Na žalovaného musí být z hlediska tvrzené újmy, její intenzity a jejího osvědčení *klaďeny stejné nároky jako na žalobce*. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu žalovaný obává, by pro něj *byl zásadním zásahem, kterým by byl důležitý veřejný zájem skutečně ohrožen* (usnesení rozšířeného senátu č. j. 10 Ads 99/2014 – 58).

[12] Soud s ohledem na shora uvedená východiska, jimiž je vázán při aplikaci na nyní projednávaný případ, konstatuje, že návrhu žalovaného nebylo možno vyhovět; nebyla totiž naplněna *primární podmínka* spočívající v předestření dostatečně konkrétních a individualizovaných argumentů. Žalovaný ve svém návrhu újmu, která by mu měla vzniknout, nijak nekonkretizoval. Jeho zcela strohé a stručné vyjádření obsažené v návrhu zůstává v naprosto obecné rovině. Žalovaný v návrhu nijak konkrétně nevysvětlil, v čem by právní následky rozsudku městského soudu, kterým bylo rozhodnutí žalovaného zrušeno pro nepřezkoumatelnost a vady řízení [§ 76 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s.], znamenaly závažnou újmu, která by představovala možný zásah do veřejného zájmu ve smyslu shora citované judikatury.

[13] Netvrdí-li žalovaný v návrhu žádné okolnosti, ze kterých by soud mohl dovodit, v čem spatřuje újmu, která by mu vznikla v důsledku rozhodnutí městského soudu, nemohl soud vůbec přistoupit k posouzení toho, zda byly naplněny materiální podmínky pro přiznání odkladného účinku předpokládané v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[14] Za jediné konkrétnější tvrzení obsažené v návrhu snad lze považovat zmínku o „nevratnosti takového jednání“. Mínil-li žalovaný tímto tvrzením skutečnost, že důsledkem jeho případného úspěchu v kasačním řízení bude existence dvou rozhodnutí ve věci (původní rozhodnutí by „obživlo“), připomíná soud, že z jeho konstantní rozhodovací činnosti vyplývá, že hrozba existence dvou rozhodnutí v téže věci *není sama o sobě* důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu č. j. 10 Ads 99/2014 - 58). Za situace, kdy rozšířený senát zapovídá možnost vnímat potenciální existenci dvou rozhodnutí jako důvod pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, nemohl soud ani toto jediné konkrétnější tvrzení při svých úvahách nijak zohlednit. Otázka, zda ve věci došlo k zásahu do prerogativy žalovaného, či zda městský soud postupoval v rozporu s judikaturou Ústavního soudu, bude předmětem meritorního posouzení kasační stížnosti; ani takové důvody návrhu na přiznání odkladného účinku, jak vyplývá ze závěrů rozšířeného senátu, nemohou být zohledněny při posouzení jeho důvodnosti.

III. Závěr

[15] Lze proto shrnout, že žalovaný dostatečně netvrdil, a tedy ani neprokázal existenci reálné, bezprostřední a závažné újmy, která hrozí v důsledku výkonu či jiných právních následků napadeného rozsudku městského soudu. Návrhu, který neobsahuje žádná relevantní tvrzení, na základě kterých by bylo možno případnou újmu žalovaného posuzovat, není možno při respektování jednotné prejudikatury vyhovět. Za takové situace již není místo pro posuzování případného naplnění dalších podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Ty totiž musí být pro přiznání odkladného účinku splněny kumulativně; není-li splněna byť jediná z nich, představuje to důvod pro nepřiznání odkladného účinku.

[16] Soud tedy kasační stížnosti nepřiznal odkladný účinek podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. Rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. června 2018

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu